چۆن یەکێك نارەزایی خۆی دەرئەبڕیت لەدژی فەرمانگای یەکێتی کوچبەران

جەنابت وەرنەگرتنی بڕیاردانی فەرمانگای یەکیتی کوچبەران وەرگرتووە
لةو شويَنةى كة لدَى دةذيت بگةرِىَ بة دواى ثاريَزةر ياخود شويَنى ضاوديَرى ياسايى.ئةگةر هاتوو نارةزاي ياخود داخوازى داواكارى بكةيت.
دةبيَت لةو كاتة داواى بكةيت كة دانراوة ,ئةگةر هاتوو ئةم يارمةتيدانة سةرى نةگرت ئةوة ئيَمة ئامادةين بؤ يارمةتيدان و ئةم زانياريانة دانراوة بؤ يارمةتيدانى ئيَوة كة لة بةشى يارمةتيدانى كؤضبةرانى سويسرى دانراوة.ئةم شويَنةش هيض ثةيوةندى نية بة فةرمانگةى ترةوة وخؤيان هةلَدةستن بة هةموو كاريَك.تكاية ئةم زانياريانة بخويَنةرةوة.

1. ئةو شتانةى كة دةبيَت بيزانيت

🡐 ئةتوانيت يةك جار نارةزايى خؤت داوا بكةيت

بؤ ئةم نارةزايية دادگاى سةرةكى يةكيضتى بةرثرسيارة.ئةمةش بةرزترين دادگاية لة مةسةلةى باوةر ثىَ [كران](#) وة ئةو بريار دةدات و ناونيشانى

[Bundesverwaltungsgericht](#)
Postfach, CH-9023. St. Gallen
Telefon +41 (0)58 705 26 26, Fax +41 (0)58 705 29 80

🡐 كاتةكة نابيَت دوا بخةيت

ئاگادارى هةموو زانياريةكان ببة لة كاتى خويَدا كة بة ناوى انتسافى ياسايى كة لة كؤتايى برِيارةكةداية.و لةو برِيارةدا نووسراوة ضةن وةختت هةية بؤ نارةزايى. وضةن جياوازييةك هةية لة بريارةكان و دووانيان ئةمانةن:

1. داواكردنى ثةناهةندةر ثةسةند نة كراوة,دةبيَت نارةزاييةكةت تا 7/30 (new) رؤذ لة دواى برِياردان بينيَريت و رؤذانى شةممة و يةك شةممة و رؤذانى جةذنان لةگةلَيدا دةذميَريَت
2. لة كاتى گةرِانت بة دواى ثةناهةندةرى كة نابيَت:واتة بةبىَ هؤ ياخود زؤر باوةر ثىَ نةكراو دةبينريَيت,و دةبيَت نارةزاييةكةت لة ماوةى ثيَنج رؤذدا لة هةفتةكةدا بكةيت, و رؤذانى شةممة و يةك شةممة و رؤذانى جةذنان لةگةلَيدا تيَبينى:هةلآويَردن ثةسةند نةكردن لة وولآتانى ئةوروثى كة نارةزاى واناكات بؤ وةستانى ئةم ثرسيارة. دةذميَريَت

بؤ ئةوةى وةختت لىَ نةروات نارةزايةكةت بة فاكس ياخود بة ثوست بة زووترين كات بنيَرة.

2. داواكردنى ئةكت

بؤ تؤ زؤر ئاسان دةبيَت ئةگةر نارةزاييةكانت بة هؤوة بيَت,وئةگةر هةموو بةلَگةنامةكانت بدةيت , و ثيَويستة بة زووترين كات داواى ئةكتةكةت بكةيت لةلاى فةرمانگةى ثةناهةندةران ئةگةر هاتوو ئةكتةكةت خؤيان بؤيان نة ناردبيت.

.وبؤ ذمارةى ئةكتةكةت لاپةرِةى**A**بةكار بهيَنة.

ولةو لاپةرِةيةدا بنوسة كة ئةم رةسمة دةبينيت . ✍

← خالَەكان یەك بەیەك بنووسة

1	ناوت و شویَنی دانیشتنت(ناو,نازناو,رۆذی لة دایك بوونی ئەو كەسانەی لة فەرمانگەی ثەناهەندەرانەوة باوةرثیَكردنیان بۆ هاتووة,ناوی شەقام,ذمارەی ثۆست ولاَمی
2	شویَن,بەروار
3	ذمارەی ئەكت (ئەو شەش ذمارةیة كة لة سةرةوة كة لة فەرمانگەی ثەناهەندەرانەوة دەرضووة)
4	بەرواری دەرضوونی فەرمانگەی ثەناهەندەران(لةسةرةوة راست نووسراوة)
5	واذوو بكة
6	داواكاریةكەت بنیَرة بۆ ئەم ناونیشانة , Staatssekretariat für Migration (SEM), Quellenweg 6, 3003 Bern-Wabern.

دواي ضةند رۆذیَك كۆثیةك لة ثرۆتۆكۆلی ثرسیارةكانت بۆ دیَت و ثیَویست ناكات ثارة بدةیت.

3 امادةكردنی نارِةزاییةكان

← یارمةتیدان وةردةگریت؟

كةواتة داوای دووثات كردنةوة بكة لة فەرمانگەی یارمةتیدان و دةبیَت ئەمة لةگةلَ نا رةزاییةكەت بینیَریت,و بة زووترین كات دووثات كردنةوةكة بنیَرة ئةطةر هاتوو لة دوای كاتی دانراو طةیشتة دةستت.

← برِیار بة زمانی خۆت وةرگرتوة

ئاگاداری هەموو ئەو نووسینةكانی فەرمانگەی ثەناهەندەران كة تایبةتة بة ناثەسەند كردنی ثەناهەندەری.

← مشووری بةلَگةكان بخۆ

لةگةلَ نارِةزایةكانت هەموو بةلَگةكان بنیَرة كة سوودی لیَ دةبینیت و هەروةها كة ثیَشتر نةداوة بة فەرمانگەی سویسری وةك (بةلَگةنامةی ثزیشكی,برِیاری گرتن,برِیاری دادگا).

.4 نارِةزایةكانت بنووسة

نارةزاییةكانت ئەتوانیت بة زمانی ئەلَمانی,فەرةنسي,ئیتالی بنووسیت و هەروةها باشتریَكة یةكیَك یارمةتیت بدات بۆ بنوسسیت. وةهەروةها باشتریَكة كة یةكیَك یارمةتیت بدات بۆ **B** نووسینی نارِةزاییةكەت.و دةتوانیت لاثةرِةی سكالاَی نووسی داخوازیةكەت. وة هەروةها دةتوانیت لاثةرِةی بەكاربهیَنیَت. وة ئەم داواكردنة دةبیَت حالَةتی خوَی تیَدا بنوسیَت. وة هەمووی لةو شویَنة بنووسیَ تیَدایة و دةتوانیت لاثةرِةیةكی تر بةكار بهیَنیت ئەگەر هاتوو لاثةرِةكة بةشی كة ئەم ویَنةیةی✍نةكرد.

ئاگاداری لاثةرةی**B** بة

7	بەروار لةگةلَ شویَن
8	ناو و ناونیشان (ناو, نازناو, روَذی لة دایك بوون, ذمارەی ثوَست, شویَنی دانیشتن, شەقام. هەموو زانیاریةكانت بنووس
9	بەرواری دەرضوونی فەرمانگەی ثەناهەندەران(لةسةرةوة راست نووسراوة)
10	ذمارەی ئەكت (ئەو شەش ذمارةیة كة لة سةرةوة كة لة فەرمانگەی ثەناهەندەرانەوة دەرضووة)

11 ئەمە گرنگترین ثارضەیە لە داخوازیەکەت. لێرە هۆیەکان بنووسە بۆضی نارِازییت لە بریارەکەدا وە دەتەوێت لە سویسرا بمێنیتەوە . ئەطەر هاتوو لاثەڕەکەت بەشی نەکرد ئەوە ئاگاداری ئەم خالانەی لای خوارەوە بە:

- هەموو بیانوەکانی فەرمانگەی ثەناهەندەران لە یەکتری جیاکەرەوە.
- ئەطەر فەرمانگەکە باوەری بە هۆیەکانت نەکرد ئەوە داوای ثێداضوونەوە بکە یاخود بە شێوەیەکی تر کەوا لێی تێنەطەشتویت.
- ضی روودەدات ئەطەر هاتوو گەڕانیانیتەوە بۆ وولاَتەکەت؟ . دەبێت هەموو هۆیەکان باس بکرێت بۆضی ناتوانیت بگەڕێتەوە وە لەبەر ضی و ضۆن.شتێکی باشە ئەگەر ئەطەر ئەو بەڵگانە دووثات بکەیتەوە کە لەدەست کێ هەڵهاتوی. هەموو بەڵگەکان ثێشکەش بکە وەکو (برِیارِی طرتن , برِیاری دادگا و رِاثۆرتی ثزیشکی, کلَێشەی رِۆذنامە) وە دەبێت زانیاریەکان شیکەیتەوە .

وە هەروەها ماوەی نارِەزایی کردن تەنها 5 رِۆذە ئەگەر هیض بەڵگەنامەیەکت ثێ نەبوو

- ئەگەر هیض بەڵگەنامەیەکی کەسایەتی خۆت ثێ نەبوو دەبێت هۆیەکەیی رووبکەیتەوە. ئەگەر فەرمانگاکە داوای زانیاری ووردتری لێ کردیت دەبێت حالَەکە باس بکەیت بە شێوەی نووسین بۆ نمونە (رووداوەکان, باری سیاسی شارەکەت) .
- لە حالَەتی گەرِانەوەدا بۆ وولاتی سێیەم ئەو وولاَتەی ثێشتر هاتووی لەوێ. ثێدانی هۆی مەترسی طەرِانەوەت بۆ ئەو وولاَتەی لێوەی هاتووی (وولاَتی سێیەم). لەبەر ئەوەی خزم و کەسی نزیکی هەیە لە وولاَتی سویسرادا.

ثەسەند کردن لە وولاَتی ئەوروثی وەکو نەرویج ئەوە هیض ثەیوەندییەکی نییە بەو نارِەزاییەی کە داوای دەکەیت:

واتە, داواکردنە ثەناهەندەری بۆ دووەم جار بە هیض شێوەیەك ثەیوەندی نییە بە نا بەسەندی مافی ثەناهەندەری یەکەم جاری ئەو کەسە.

12 ئەگەر باوەرِثێنەکراو بوویت وەکو کۆضثەرێك لە وولاَتی سویسرا دەتوانیت بە لە وولاتەکەدا بمێنیتەوە (ثەخشدانی**F** شێوەیەکی کاتی بێت. ئەگەر مەترسیت هەبوو بۆ ناردنەوەت ئەوە دەتوانیت هەموو هۆیە مەترسیدارەکان ثێشکەش بکەیت.

ئەمەش هۆیەکی ترە کە کۆسث دەخاتە بەردەمت بۆ ئەوەی نەگەرِێتەوە بۆ وولاَتەکەت. هۆی نەخۆشی : ئەگەر ئەو کەسە نەخۆشیەکی گرانی هەبوو وە ضارەسەرکردنی هەر لە وولاَتی سویسرادا بێت دەبێت رِاثۆرتێکی ثزیشکی ثێشکەش بکات وە کەسێکی شارەزا لە بواری ثزیشیکیدا ثێیداثضێتەوە.

شەرِی ناوخۆ ئەو وولاَتی لیضوەی هاتووە. ثێدانی روونکرنەوەیەکی تەواو لە مەبەستی مەترسیت بۆ گەرِانەوەت بۆ وولاَتەکەت.

فەرمانگەکە بیانوت ثێ دەگرێت بۆ مانەوەت لەو ولاَتە کە لێی هاتووی وە خۆت بثارێزی لە شوێنێکی تری ئەو وولاَتە کە مەترسیدار نەبێت.

ئەم بیانوانەی خوارەوە رِۆلێکی گرنگی هەیە

- ثێدانی هۆیەکانی هاتنە دەرەوەت لو وولات وەك هۆی ئابووری,,خوێندن, زمان یان بێ ئیشی.

هیض ثەیوەندیەکت نامە لە گەلَ ئەو وولاَتەی لێوەی هاتووی وە زمانکەشیان نازانیت وە هەروەها کەست نەماوە.

نەمانەوەم لە وولاتەکە لە بەر هۆی تەمەن, رِەگەز وە هەروەها لەبەر خێزانێکی گەورە.

بە ثێی یاسای ثەناهەندەری لە وولاَتی سویسرا کۆضثەر دەتوانیضت داوای مافی ثەناهەندەری بکات:

[کلَێشەی ذمارە سێ لە یاسای ثەناهەندەر]

((کۆضثەران ئەو کەسانەن کە لە وولاَتەکەیان یاخود لە و وولاَتەی کە لەمەو ثێش لێی ذیابوو بە هۆی ئاین , نەتەوە یاخود ئەندامی تایبەتی طروثێك بێت, یان بەهۆی باری سیاسی. وە ئەم هۆیانە وا لە مرۆظ دەکات بە ئازادی بضیت هەروەها وا دەکات کە تووشی نەخۆشی دەروونی بێت بە تایبەتی رِەطەزی مێینە.

13 هەموو بەڵگەکانت هەیە ؟ بەڵگە ئەصلییەکان بنێرە وە کۆثییەکی لای خۆت بمێنێتەوە وە دووثات کردنەوەی ضاودێری یارمەتی دان بدە ئەگەر ثاری یارمەتی وەردەگریت وە هەروەها کۆثییەك بکە لەم بەڵگەیە وە دوو کۆثی نارەزاییەکەت بکە.

14 واذووی هەموو نامەکان بکە وە دوو نامە لەگەڵ هەموو بەڵگەکان بنێرە وەکو (برِیاری فەرمانگاکە دووثاتکردنەوەی کاری یارمەتیدان وە هەمووی بۆ ئەم ناونیشانە بنێرە
Bundesverwaltungsgericht, Postfach, 9023 St. Gallen.

5. ضی روودەدات دوایی ؟

لە دادگای سەرەکی نامەیەکت بۆ دێت ناوەرۆکەکەی بگۆرِە بۆ زمانی خۆت . ضەند خاڵێکی جۆراوجۆر هەیە بەلاَم ثێویستە خاڵَە گرنگەکان ثرِبکرێتەوە.

لە دادطای سەرەکی نامەیەکی ضەسثاندنت ثێ دەگات . هەتا برِیارەکەت ثيَ دەگات دەتوانیت بە شێوەیەکی فەرمی لە وولاَتی سویسرا بمێنیتەوە. ئەو برِیارە دەشێت لە ضەند رِۆذێکدا وەلاَمی بدرێتەوە.

- دادگای سەرەکی برِیار دەدات لە یەکەم جارەوە . لەم حالَەتەدا داوات لێدەکرێت کە ثارە بدەیت وە ماوەیەك دادەنرێت بۆ ثارە دان ئەگە هاتوو ئەو ثارەیەت نەدا ئەوە داخوازیەکەت بۆ ناکرێت وە ئەگەر ثارەکەت ثێدان ئەوە داخوازیەکەت بە شێوەیەکی کەم ثەسەند دەکرێت.
- دادگای سەرەکی کاتت دەداتێ بۆ ضاککردنەوەی داخوازیەکەت وە دەبێت ئاگاداربیت.
- دادگای سەرەکی هەڵدەستێت بە ثێدانی هەلێك بۆ دەربرِینی بیروبۆضوونە جیاوازەکانت . وە دەبێت ئاگاداربیت.
- دادگای سەرەکی برِیاری جیاواز دەدات.ئەگەر برِیارەکە نیطەتیظ بوو دەبێت سویسرا بەجێ بهێڵَیت.

ئەکەر بریارەکە باش بیت (ثوزەتیف بیت) ئەوە مافي ثەناهەندري وەردەکریت لە وولاتي سویسرا
https://www.fluechtlingshilfe.ch/hilfe-fuer-asylsuchende/rechtsschutz#c505